

Expedice za ruským zatměním Slunce se chýlí ke konci; děkujeme!

Jako každý správný deník musí i ten můj/náš obsahovat nějaký smysluplnější závěr. Předpokládám, že každý, kdo se navrátil úspěšně z Rusi, měl o zážitek postaráno. Ano, spatřili jsme tolik žádané a vytoužené sluneční zatmění. Ano, spatřili jsme rozsáhlé ruské planiny z kupé i uličky v našem vagóně; ano – konečně jsme zjistili, jak malý je ten náš český svět. Ale zatměním ještě všechno zcela neskončilo.

Asi máte v hlavě z posledního vyprávění jedinou nezodpovězenou otázku. Zavolať jsem na to dívčino číslo? Krásná Anja mi byla vytýkána celý večer po zatmění, neboť k silnému zážitku toto melancholické seznámení skutečně patřilo. Že prý jsem hlupák, že jsem ji nezavolať. Druhý den, 2. srpna ráno, jsem se probudil do jiné tváře Novosibirska – obloha byla pod mrakem a ulice mokré. Celý den nám zbýval do večerního odjezdu a já, Petr Komárek i Makalaki jsme si chtěli to město o trochu víc prohlédnout. Makalaki ihned mířil k internetu, kde si chtěl zaříditi pár mailů. No a já... já jsem se odhodlal to číslo nakonec vytočit. Jakmile to Anja zvedla, nastal velmi zvláštní rozhovor, neboť dlouhé pomlky v hovoru způsobené mým vzdáleným českým operátorem, mě ještě více znejistily tím, na kdy a kde jsme si vlastně během toho telefonátu s Anjou domluvili sraz. A nakonec jsem nelitoval.

Od Makalakiho a Petra jsem se odtrhl kolem poledne a vyrazil do metra. Koupil jsem skromnou kytku a fičícím vagónem metra dorazil na zastávku. V době čekání na dívku jsem prošel jediné ruské noviny píší o zatmění (Makalaki pak prý koupil ještě jedny, ale ty jsem dodneška neviděl) a zjistil jsem mnoho pestrostí. Během zatmění se v Novosibirsku vzalo 120 párů, jeden Rus neubrdil auto kochajíc se úkazem a lidé v místní zoologické zahradě prý řvali víc jak samotná zvíř. Do toho konečně dorazila Anja v džínách a halence a vyfasovala mojí kytku. No a zbytek dne už byl zase krásný. Abych vyvedl z omylu všechny milovníky červené knihovny, Anja má přítele (abych vyvedl z omylu všechny realisty – docela mě to štve). I přesto se mi stala skvělou průvodkyní po sibiřské metropoli a k mému štěstí jsme nakonec zašli i do té zatměním proslavené zoologické. O Rusku mi přitom podala spoustu novinek. Například u nás oblíbená cyklistika je tady velkou neznámou. V autobuse se neplatí jízdenka po nástupu, ale zkasují vás před výstupem. Vztahy v Rusku vydrží i na obrovské vzdálenosti s obrovskými odloučeními. A Moskva prý rozhodně není odraz skutečné mentality Ruska.

Den se pomalu chýlí ke konci, takže se s krásnou průvodkyní loučím a mnoha sliby o časté korespondenci se naposledy objímáme. Sbohem, krásko, snad tě někdy uvidím. A jestli ne, díky za všechno.

*Střet dvou světů. NOKIA versus Lenin na novosibirském Leninském náměstí.
Foto: Martin Lehký.*

V bytě zatím Makalaki s Daliborem konečně zprovoznili internet. No, zprovoznili, napojili se na Wi-Fi jistému Danovi, který až dostanu účtenku za internet, bude se možná divit. Oba dva přitom při zpracování snímků objevili SOHO kometu, na kterou nás před zatměním upozornil Jirka Srba z SMPH. Skutečně tam ta malá skvrnka o hvězdné velikosti zhruba 5. magnitudy byla. Pak už jen pár mailů a nostalgické čekání na opuštění našeho zatměňového bydliště. Před bytem se scházíme se zbytkem skupiny a razíme na hlavní nádraží. Tady se od nás oddělují J+J s Petrem Skalákem, kteří mají namířeno dál do Mongolska. Španěl Alex zůstává s námi (loučíme se s ním až po příjezdu do Moskvy). Upřímně, právě tady končí veškerá ta úžasná nálada. Nepostradatelné J+J najednou postrádáme, ještě nám s Petrem při našem nástupu zpívají dlouho naučený šot Hrocha a Psa. Jak se vlak rozjíždí, J+J s Petrem jsou menší a menší a nás s Petrem Komárkem začíná štvát, proč jsme si to nenamířili k Bajkalu. Na rozloučenou nám mávají i noční barevné fontány tryskající z Obu a teď už máme na to město jenom vzpomínky.

Do Moskvy nás veze vlak vyšší třídy s názvem Bajkal. Zprvu nadšení však objevujeme mnohem víc vad, neboť se tu nesmí otevřít okno, klimatizaci nepustí (jsme prý jediní, kterým je teplo), záchody jsou neustále porouchané a vládne tu přísná vlaková hierarchie. Dalibor se dokonce vzbouří a svým mohutným tělem brání malé děžurna-

ji k zavření okna. 3. srpna ve vlaku většinu času spím nebo poslouchám hudbu. Pořád vzpomínám.

Vlak vyšší třídy Bajkal. Nevýhod to ale má dost ... Foto: Martin Lehký.

V pondělí 4. srpna před příjezdem do Moskvy máme konečně co slavit. Jak M. Donutil vyprávěl ze slov svého dědečka historku o strastech z první světové války (kde děda v četě mladých vojáků přecházel zamrzlý Dněpr, 7 metrů sněhu a když se objevili Rusáci, všichni šup do žita ...), zmínil nezapomenutelnou větu - „V Rusku, tam je všechno možný.“ Asi dvě hodiny před Moskvou se náhle hledá doktor kvůli těhotné ženě. Vlak holt musí dodržet časový plán, a tak o půl hodiny později nám vlakový rozhlas začíná hlásit míry a váhy novorozeného chlapečka, jehož místo narození je někde mezi městy Vladimir a Moskva. Gratulujeme.

Moskevský hostel Lenin nám dal za pravdu, že až na pár okamžiků cesta zpátky stojí kompletně za houby. Mají tady takový binec, že i Dalibor se začal hněvat. I přes zálohované ubytování (slibující vyšší kvalitu) nás nakonec všechny rozhazují do různých pokojů k cizincům a do naprosto nejhorších podmínek ke spaní. Já a Petr jsme se s manžely Skálovými ocitli v mezipokoji, který tu slouží spíš jako chodba, takže když jsme se pak k večeru odhodlali jít spát, další hodinu kolem nás neustále někdo šmátral a bouchal dveřmi. Jak se šel Petr našťvaně poohlédnout do vedlejšího pokoje, zjistil, že ze 7 postelí obývá jednu Dano, jednu Stano a jednu nějaká kuřačka. Zbytek je volný (i když nám na recepci nic takového netvrdili). Tak to byl čas odplaty. Utekli

jsme z připravených a nám pevně určených pérovek a hurá do krásných měkkých postelí pryč od chodby. Vzpoura byla vykonána.

Ranní Moskva 5. srpna byla chladná a deštivá. Shodli jsme se, že Novosibirsk nám mnohem víc přirostl k srdci. S Petrem a Makalakim jsme se tedy vydali k vysílači Ostankino. Skálovi s Matyášem se šli nechat pohostit do opěvovaného „Českého domu“ a Stano s Danem na návštěvu k věčnému Leninovi (tedy jen Stano, Dano ho prý vidět nemusí). Dalibor zůstává v hostelu a drží ochrannou ruku nad naší bagáží. Jakmile s Makalakim a Petrem vystupujeme na Ostankinské stanici (teď se jmenuje jinak, je to zkratka 4 písmen a nedá se to zapamatovat), Moskva se nám mstí (za větší lásku k Novosibirsku) hustým a neustávajícím deštěm. Po nedlouhém dloubání v myslí a nákupu v podchodu se v dešti a chladu procházíme okolo areálu rekonstruujícího se muzea kosmonautiky (tedy zavřeného) a žel ani Ostankino není v mlze vidět. Zato je vidět jiné kino, Kinocentr Moskva. I když jsem to s humorem plánoval už včera, zdá se že se zanedlouho stane realitou něco, co mi dlouho nikdo neuvěří. O tři hodiny později sedí trojice Čechů v obrovském a prázdném kině, kde občas vy-padávají boční reproduktory (no sami – pravda, těch 200, možná 300 míst obývalo celkem 5 lidí) a hoví si na suchém teplém místě (bez popcornu) u napínavého filmu „Cekretnye materialy – choču veriť“. Pro zbytek světa raději přeložím – nejde o žádný postkomunistický ruský trhák, ale obyčejné filmové pokračování seriálu lidem známého spíše jako Akta X. Přesto ale Foks Malder a Dana Skally (tak, jak uvádí v azbuce reklamní leták) jsou v podání ruského dabingu něco úplně jiného, než byste i v těch nejtajnějších snech čekali. Jsem zvědav, jak se obou hrdinů zhostí má oblíbená dvojice Ladislav Cigánek a Jana Musilová.

K večeru už stojíme na vokzalu Kijevskaja, kde se zase dělíme (komplikovaná rezervace místenek způsobuje, že hrdinná trojice Slováků s Matyášem v už ne tak oblíbené Moskvě a v už ne tak oblíbeném hostelu stráví o jeden den navíc). Šestice Makalaki, Dalibor, já, Petr a Skálovi už (ve společnosti dětského tábora razícího na Slovensko či do Čech) skládáme batohy do známě tvarovaného žilinského vagónu a s menším sbohem oproti Novosibirsku se rozjíždíme. Krásnou šou nám ale připravuje aspoň na okamžik příroda, která po setmění rozzařuje nad severním obzorem intenzivní NLC (noční svítící oblaka). Já je s radostí natáčím, byť kvalitní záběry možná vůbec nemám. Za jízdy nám pohled znemožňuje vysoká hradba stromů a když už se přiblíží louka, jedeme zrovna natočení k jihu, nebo je hustá mlha. Ale přesto jsem šťasten, neboť spatřit NLC ještě na počátku srpna už není až tak obvyklé.

Ve středu 6. srpna už pak výhled patří jen Ukrajině (po časně ranní celní kontrole) a práci nad fotografiemi. Vlák sebou hází jak na centrifuze. K dalšímu ránu nás pak čeká Slovensko a v dopoledních hodinách 7. srpna očekávaná Žilina. Jediné dvě obavy se týkají Makalakiho zásoby vodky (kterou raději rozdělil mezi členy, neboť podle zákona si člověk může přivést přes hranice jen 1 litr; takže na dva dny je dle obsahu mého batohu ze mě milovník vodky) a pak jeho auto, které má stát po 14 dnech kousek od žilinského nádraží zaparkované a čekající na odvoz do Čech. V lepším případě je teď pod policejním dozorem po odvezení, v tom horším jsou na jeho místě jen 4 malé komínky z cihel. Jak to dopadlo, to zatím ještě nevím, neboť

článek píše ještě ve vlaku. Ale po vzoru filmu „Секретные Материалы“ by měl být konec vždy trochu otevřený. Directed by: Chris Carter ...

Odstavec, který si ale nemohu odpustit, je naznačen už v názvu článku. Je potřeba poděkovat. Děkujeme všem, kteří nám věřili a všem věrným čtenářům. Děkujeme novosibirskému počasí a Petru Skalákovi za jeho výpomoc při lokální předpovědi. Děkujeme Hance Druckmüllerové za návrh na přední potisk trička a Miloslavu Druckmüllerovi za poskytnutí technických údajů k pořízení snímků zatmění. Děkujeme též jistému Danovi z Novosibirska za internet, snad nebude ta účtenka příliš drahá. Osobně bych pak chtěl poděkovat svým blízkým za finanční podporu a hlavně každému účastníkovi expedice za úžasnou atmosféru a neopakovatelný zážitek. Sám jsem si vědom, že tak skvělá spontánní cesta se zase dlouho opakovat nebude. A děkuji i té sibiřské krásce Anje, která mi, ač to nerad přiznávám, vážně chybí.